

॥ श्री गजानन विजय ग्रंथ ॥

अध्याय चौथा

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ हे सर्वसाक्षी सर्वेश्वरा । नीलकंठा गंगाधरा । महाकाल त्र्यंबकेश्वरा । श्रीओंकारा पाव मशी ॥१॥ आणि रुक्मिणीशा । एक तत्त्व आहां खास । तोय वारी म्हटल्यास । काय जलीं भेद होतो ? ॥२॥ तैसी तुमची आहे स्थिती । तंतोतंत जगत्पति । जैसी ज्याची मानेल मति । तैसा तो तुज बाहत ॥३॥ नन्यभावे बाहतां । तूं पावसी आपुल्या भक्तां । माता न धरी निष्ठुरता । आपल्या वत्साविषयीं कधीं ॥४॥ मी तुझे अजाण लेंकरुं । नको माया पाताळ करुं । तूं साक्षात् कल्पतरु । इच्छा पूर्ण करी हरा ॥५॥ कटलालाचे घरांत । असतां स्वामी समर्थ । प्रकार एक अघटीत । आला ऐसा घडोनी ॥६॥ शाख शुद्ध पक्षासी । अक्षयतृतीयेच्या दिवशीं । पितरार्थ उदककुंभासी । देती श्राद्ध करोनिया ॥७॥ अक्षयतृतीयेचा दिवस । वऱ्हाडांतील लोकांस । विशेष वाटे प्रत्येकास । मोठा सण मानिती हा ॥८॥ दिवशीं काय झालें । तें पाहिजे श्रवण केलें । महाराज पोरांत बैसले । कौतुकें लीला करावया ॥९॥ लकां म्हणती गजानन । चिलीम द्यावी भरुन । तंबाखूची मजकारण । विस्तव वरी ठेवोनिया ॥१०॥ सकाळपून ऐसाच बसलों । चिलीम मुळीं नाहीं प्यालों । त्यामुळें हैराण झालों । भय चिलीम मुलांनो ! ॥११॥ ऐसी आज्ञा ऐकतां भली । पोरें अवघीं आनंदलीं । चिलीम भरुं लागलीं । तंबाखू आंत घालुनिया ॥१२॥ विस्तवाचा तपास केला । तो न सदनीं मिळाला । कां कीं चूल पेटण्याला । अवकाश होता विबुध हो ॥१३॥ पोरें चितीं विचार करिती । आपापसांत निश्चिती । कशी करावी यासी युक्ति । विस्तव पाहिजे चिलिमीला ॥१४॥ मुलें पाहून चिंतातुर । बंकट करी मधुरोत्तर । अरे जानकीराम सोनार । आहे वेटाळीं * आपुल्या ॥१५॥ त्याच्याकडे तुम्ही जावें । विस्तवासी मागून घ्यावें । दुकान तें चालण्या

बरवें । विस्तव लागतो आधीं त्या ॥१६॥ आधीं पेटते बागेसरी । त्याच्यापुढें दुकानदारी । ही सोनाराची रीत खरी । आहे ठावें
 कीं तुम्हांला ॥१७॥ पोरान्नीं तें ऐकिलें । जानकीरामाकडे आले । विस्तव मागूं लागले । समर्थांच्या चिलमीस ॥१८॥
 जानकीराम रागावला । लेंकरासी बोलता झाला । अक्षयतृतियेच्या सणाला । दे न कोणा विस्तव मी ॥१९॥ पोरें म्हणालीं
 त्यावर । जोडोनी आपले दोन्ही कर । नको करूं हा अविचार । विस्तव पाहिजे समर्थाला ॥२०॥ महाराज श्रीगजानन ।
 देवाचेही देव जाण । त्यांच्या चिलमीकारण । विस्तव हा जातसे ॥२१॥ साधुप्रती कांहीं देतां । तेथें अशुभाचि नसे वार्ता । उगीच
 व्यावहारिक कथा । सांगत आम्हां बसूं नको ॥२२॥ आम्ही आहों मुलें लहान । तूं मोठा आमच्याहून । ऐसें साच असून । हें न
 कैसें कळे तुला ? ॥२३॥ विस्तव तूं देशील जरी । भाग्य येईल तुझ्या घरीं । चिलीम पिऊन तृप्त जरी । झाला गजानन महाराज
 ॥२४॥ तें सोनारें न ऐकिलें । अद्दातद्दा भाषण केलें । ज्याचें जवळ मरण आलें । त्याचे पाय खोलाकडे ॥२५॥ सोनार म्हणे
 बालकांसी । गजानन कशाचा पुण्यराशी ? । त्या चिलमीबहादरासी । साधु म्हणून सांगूं नका ! ॥२६॥ गांजा तमाखू पीत
 बसतो । नग्न गांवांत हिंडतो । वेड्यापरी चाळे करितो । पितो पाणी गटायचें ॥२७॥ जात गोत नाहीं त्याला । ऐशा
 वेड्यापिशाला । मी साधु मानण्याला । नाहीं मुळीं तयार ॥२८॥ बंकटलाल खुळावला । नादीं त्याच्या लागला । नाहीं देत
 विस्तवाला । मी त्याचे चिलमीसी ॥२९॥ तो आहे ना साक्षात्कारी । मग विस्तव कशाला पाहिजे तरी ? । आपुल्या कर्तृत्वे कां
 न करी । विस्तवातें निर्माण ? ॥३०॥ साधु नाथ जालंदर । पीत होते चिलीम फार । परी विस्तवासाठीं घरघर । ना हिंडले कदा
 ते ॥३१॥ जा जा उभे न राहा येथ । विस्तव ना मिळे तुम्हांप्रत । नाहीं मला किंमत । त्या तुमच्या पिशाची ॥३२॥ पोरें विन्मुख
 परत आलीं । महाराजांसी निवेदिली । हकीकत जी कां झाली । सोनाराचे दुकानांत ॥३३॥ ती ऐकतां हास्यवदन । करिते
 झाले दयाघन । नाहीं आपणां प्रयोजन । मुळींच त्याच्या विस्तवाचें ॥३४॥ ऐसें म्हणोन घेते झाले । चिलीम आपुल्या हातीं भले ।

बंकटलालासी बोलले । काडी एक वरती धरी ॥३७॥ बंकट म्हणे गुरुराया । थोडें थांबा परम सदया । विस्तव देतो करुनिया ।
 काडी घासून आतां मी ॥३६॥ काडी घासल्यावांचूनी । कदां न प्रगटे अग्नि । म्हणून केली विनवणी । ती मनास आणा समर्था
 ॥३७॥ महाराज बोलले त्यावर । उगी न करी चरचर । नुसती काडी धरणें वर । तिला मुळींच घासूं नको ॥३८॥ बंकटलालें तैसें
 केलें । नुसत्या एका काडीस धरिलें । चिलमीचिया वरती भले । समर्थ-आज्ञा म्हणून ॥३९॥ तों काय झाला प्रकार । ऐका तुम्ही
 श्रोते चतुर । प्रगट झाला वैश्वानर । काडी नुसती धरतां वरी ॥४०॥ काडीप्रती विस्तवाचा । अंशही नव्हता साचा । हा प्रभाव
 शक्तीचा । महाराजांच्या लोकोत्तर ॥४१॥ काडी तैसीच राहिली । चिलीम तीही पेटली । कशाचीही नाही उरली । जरूर खऱ्या
 साधूला ॥४२॥ याचें नांव साधुत्व । उगीच नव्हतें थोतांड मत । आतां सोनाराचे घरांत । काय झालें तें ऐका ॥४३॥ या
 अक्षयतृतियेला । मान विशेष चिंचवण्याला । जेवीं वर्षप्रतिपदेला । महत्त्व निंब फुलांचें ॥४४॥ असो भोजना बैसली पंगत ।
 चिंचवणें वाढलें द्रोणांत । तों प्रकार ऐसा अघटीत । घडून आला तो ऐका ॥४५॥ त्या चिंचवण्यामाझारीं । अळ्या दिसल्या
 नानापरी । बुजबुजाट झाला भारी । किळस वाटली सर्वाला ॥४६॥ लोक उठले पात्रांवरून । अवघ्या अन्नातें टाकून । सोनार
 बसला अधोवदन । कारण कांहीं उमजेना ॥४७॥ चिंचवण्याच्या संगें भलें । अवघें अन्न वायां गेलें । मग त्या कोडें उमगलें ।
 ऐसें व्हाया मीच कारण ॥४८॥ मी न साधूंसी विस्तव दिला । त्याचा प्रत्यय तात्काळ आला । गजाननाची अगाध लीला । मीं न
 खचित जाणिली ॥४९॥ गजानन जाण्वही नीर । मीं त्या मानिलें थिल्लर । गजानन राजराजेश्वर । मीं त्या भिकारी मानिलें
 ॥५०॥ त्रिकालज्ञ गजानन । मीं त्या मानिलें वेडा पूर्ण । कल्पतरुकारण । मीं बाभळ मानिली ॥५१॥ गजानन हा चिंतामणी । मीं
 लेखिली गार जाणी । गजानन हा कैवल्यदानी । मी ढोंगी मानिला हो ॥५२॥ हाय हाय रे दुर्दैवा । त्वां कैसा साधिला दावा ।
 माझ्या हातून संतसेवा । होवो ना तूं दिलीस ॥५३॥ मसी असो हा धिक्कार । मी भारभूत साचार । जन्म पावलों भूमीवर । द्वय

पायांचा पशु मी ॥५४॥ आज माझ्या भाग्यकाळीं । बुद्धि कशी चळती झालि । सुयोगाचि दवडिली । वेळ आलेली म्यां करे ॥५५॥
 कांहीं असो आतां जाऊं । समर्थांचे पाय पाहूं । पदीं त्यांच्या अनन्य होऊं । क्षमा मंतूची मागावया ॥५६॥ ऐसा विचार करुनी ।
 सवें घेऊन चिंचवणी । बंकटलालाच्या सदनीं । आला हकीकत सांगावया ॥५७॥ अहो शेटजी बंकटलाला । आज माझा घात
 झाला । पाहा या चिंचवण्याला । आंत किडे पडले बहु ॥५८॥ माणसें उठलीं उपोषित । तेणें झाला श्राद्धघात । हें ऐसें व्हावया
 कृत्य । माझा मीच कारण असे ॥५९॥ आज सकाळीं चिलिमीला । मीं नाहीं विस्तव दिला । पोरें मागत असतां मला ।
 समर्थांच्या चिलिमीस्तव ॥६०॥ त्याचेंच हें आहे फळ । चिंचवणी नासलें सकळ । तें ऐकून बंकटलाल । बोलूं लागला येणें रितीं
 ॥६१॥ तुम्हीं न चिंचोके पाहिले । ते असतील किडलेले । म्हणून हे नासते झाले । तुमचें चिंचवणी वाटे मला ॥६२॥ सोनार
 म्हणे ऐसी शंका । शेटजी तुम्ही घेऊं नका । नवी चिंच होती देखा । मग चिंचोके किडके कसे ? ॥६३॥ जी मीं चिंच फोडिली ।
 तिचीं टरफलें अजून पडलीं । चिंचोक्यांची रास झाली । मर्जी असल्या पाहा चला ॥६४॥ आतां इतुकीच विनंती । आहे शेटजी
 तुम्हांप्रती । मला नेऊन पायांवरतीं । घाला शीघ्र समर्थांच्या ॥६५॥ क्षमा मंतूची मागेन । अनन्यभावे करुन । साधु दयेचे
 परिपूर्ण । सागर मूळचेच आहेत कीं ॥६६॥ समर्थांपुढें भीत भीत । जानकीराम गेला त्वरित । घातलें त्यानें दंडवत । अष्टांगेंसी
 समर्थां ॥६७॥ आणि म्हणाला दयाघना ! । तुला येवो माझी करुणा । मीं अपराध केले नाना । त्यांची क्षमा करावी ॥६८॥ तूं
 साक्षात् उमानाथ । नांदसी या शेगांवांत । ज्यांची होती मजला भ्रांत । ती त्वां आज निवटीली ॥६९॥ माझे अपराधरूपीं अवघें
 तृण । जाळी कृपाकृशानें * करुन । समर्थां आजपासोन । मी न टवाळी तुझी करी ॥७०॥ जी शिक्षा आज केली । तेवढीच
 मजसी पुरे झाली । तूं अनाथांचा आहेस वाली । आतां अंत पाहूं नको ॥७१॥ महाराज बोलले त्यावर । खोटें न सांगे तिळभर ।
 तुझें चिंचवणी आहे मधुर । किडे न पडले त्यामध्ये ॥७२॥ तें ऐकतां अवघ्यांनीं । पाहिलें तें चिंचवणी । पहिला प्रकार मावळोनी

। गेला होता तेधवां ॥७३॥ अवघ्यांप्रती आश्चर्य झालें । समर्थांचें महत्त्व कळलें । हां हां म्हणतां पसरलें । वृत्त हें त्या गांवामध्यें ॥७४॥ ज्यांच्या त्यांच्या तोंडीं मात । हीच निघूं लागली सत्य । कस्तुरीचा नाहीं येत । वास झांकाया कवणातें ॥७५॥ चंदुमुकीन नांवाचा । गृहस्थ एक शेगांवाचा । निःसीम भक्त समर्थाचा । त्याची कथा ऐका ही ॥७६॥ श्रोते ज्येष्ठ मासांत । सभोंवार बसले भक्त । अति आदरें जोडोन हात । दृष्टि ठेवून पायावरी ॥७७॥ कोणी आंबे कापिती । कोणी फोडी हातांत देती । कोणी पंख्यानें घालिती । वारा समर्थाकारणें ॥७८॥ कोणी वांढिती खडीसाखर । कोणी गळ्यांत घालिती हार । कोणी चंदन थंडगार । लाविती अंगीं साधूच्या ॥७९॥ तर्यीं महाराज म्हणाले चंदूला । हे आंबे नकोत मला । दोन कान्होले उतरंडीला । आहेत तुझ्या ते आण जा ॥८०॥ चंदू बोले कर जोडून । आतां कान्होले कोठून ? । इच्छा असल्या तळून । ताजे आणितों गुरुराया ॥८१॥ तई महाराज वदले वाचें । नाहीं कारण ताज्याचें । पाहिजेत तुझ्या उतरंडीचे । कान्हवले मज खावया ॥८२॥ जा वेळ करुं नको । उगीच सबबी सांगूं नको । गुरुपार्शीं बोलूं नको । खोटें वेडया यत्किंचित् ॥८३॥ त्या मुकिनचंदूप्रती । लोक आघे बोलती । जा ये पाहून शीघ्रगती । खोटी न होय संतवाणी ॥८४॥ चंदू घराप्रती गेला । कांतेस पुसूं लागला । दोन कान्हवले उतरंडीला । आहेत काय रंभोरु ? ॥८५॥ तें बोले अंगना । होऊन गेला एक महिना । आतां कान्हवले आपुल्या सदना । मिळतील कशाचे ? ॥८६॥ अक्षयतृतीया दिवशीं भले । कान्हवले मीं पतिराया केले । ते न आतां राहिले । संपून गेले त्याच दिनीं ॥८७॥ मर्जी असल्या नवे करितें । समर्थास्तव तळून देतें । ही पहा मी ठेवितें । कढई नाथा चुलीवर ॥८८॥ तुम्ही थांबा क्षणभर । सामान अवघें तयार । नको पाहाण्या बाजार । कान्हवल्याच्या साहित्यासी ॥८९॥ चंदू बोले त्यावरी । ताजे नकोत सुंदरी । जे तूं उतरंडी माझारीं । दोन ठेविले तेच दे ॥९०॥ समर्थांनीं ऐसेंच कथिलें । तेंच मी तुज निवेदिलें । आठवण करुन चांगलें । पाहा कांहीं येधवां ॥९१॥ ऐसे ऐकतां पतिवचन । कांता गेली घोटाळून । करुं लागली शोधन । कान्हवल्याचे

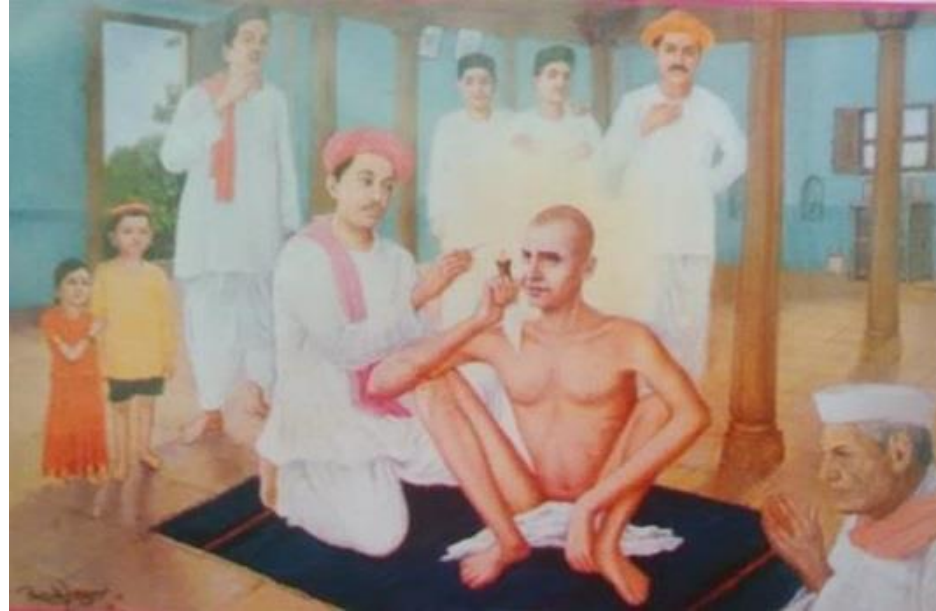
चितांतर्यं ॥९२॥ काण्हवल्यांचा शोध करितां । आठवण झाली तत्त्वतां । उघड म्हणे थांबा नाथा । सत्य गिरा समर्थांची ॥९३॥
 दोन काण्हवले होते उरले । ते मी उतरंडीस ठेविले । त्यांचें स्मरण नाहीं उरलें । सगळ्या महिन्यांत मजलागीं ॥९४॥ त्यास
 महिना होऊन गेला । असेल बुरसा वरी आला । ते खाण्याच्या उपयोगाला । राहिले नसतील अणुमात्र ॥९५॥ ऐसें बोलून
 तात्काळ उठली । उतरंड सर्व धांडोळली । काण्हवले ते ठेवलेली । कळशी होती खापराची ॥९६॥ आंत जों पाहिलें न्याहाळून ।
 तों दृष्टी पडले तिच्या दोन । काण्हवले जे सुकोन । गेले होते थोडके ॥९७॥ बुरसा मुळींच नाहीं आला । श्रोते त्या
 काण्हवल्याला । बद्दा संतवाणीला । नाहीं लागला कधीं जर्गी ॥९८॥ काण्हवल्यातें पाहोन । उभयतांचें हर्षलें मन । धन्य साधु
 गजानन । महा समर्थ सिद्धयोगी ॥९९॥ चंदू काण्हवले घेऊन आला । समर्थांसी अर्पिता झाला । लोक करती आश्चर्याला ।
 त्याच्या कृतीतें पाहून ॥१००॥ लोक म्हणती गजानन । खचित असती त्रिकालज्ञ । भूत भविष्य वर्तमान । यांसी अवघे
 कळतसे ॥१॥ चंदूच्या त्या काण्हवल्यांसी । सेविते झाले पुण्यराशी । राम शबरीच्या बोरांसी । जेवीं झाला भक्षिता ॥२॥
 शेगांवच्या दक्षिणेसी । चिंचोली गांव परियेसी । तेथील एक रहिवासी । माधव नामें विप्र होता ॥३॥ वय ज्याचें साठावर ।
 अवयव झाले क्षीण फार । तरुणपणीं संसार । हेंच होतें ब्रह्म ज्याचें ॥४॥ प्रारब्धाच्या पुढारी । कोण जातो भूमिवरी ? । ब्रह्मदेवें
 जीं कां खरीं । लिहिलीं अक्षरें तेंच होय ॥५॥ माधवासी न कोणी उरले । कांतापुत्र मरुन गेले । म्हणून विरक्त जाहलें । मन
 त्याचें संसारीं ॥६॥ जी का होती चीजवस्त । ती अवघी केली फस्त । म्हणे आतां माझी गत । होईल कैशी देवदेवा ? ॥७॥ म्यां
 हमाधुमीचा संसार केला । तो आतां अवघा निमाला । आठविलें कधीं नाहीं तुला । एक क्षणही दीनबंधो ! ॥८॥ आतां माझा
 वाली कोण ? । दीनदयाळा तुजवांचून । माझें हें अरण्यरोदन । तुजविण देवा कोण ऐके ? ॥९॥ ऐसा अनुताप धरुन पोटीं ।
 शेगांवीं आला शेवटीं । गजाननाच्या द्वारवंटीं । हट्ट धरुन बैसला ॥११०॥ आरंभिलें उपोषण । अन्नपाण्यातें त्यागून । वदनीं

वदे नारायण । खंड न पडे तयाला ॥११॥ ऐशापरी एक गेला । दिवस परी नाही उठला । तई महाराज वदले तयाला । हें करणें
 उचित नसे ॥१२॥ हेंच हरीचें नामस्मरण । कां न केलें मागें जाण । प्राण देहातें सोडून । जातां वैद्य बोलाविसी ! ॥१३॥
 तरुणपणीं ब्रह्मवारी । म्हातारपणीं करिसी नारी । अरे वेळ गेल्यावरी । नाहीं उपयोग साधनाचा ॥१४॥ जें करणें तें वेळेवर ।
 करावें कीं साचार । घर एकदां पेटल्यावर । कूप खणणें निरर्थक ! ॥१५॥ ज्या कन्यापुत्रांसाठीं । तूं केलीस आटाआटी । ते
 अवघे गेले शेवटीं । टाकोनिया तुजलागीं ॥१६॥ अशाश्वताचें पोषण । केलें शाश्वता विसरून । त्या कर्माचीं तुजलागून । फळें
 भोगणें भाग असे ॥१७॥ तीं फळें भोगिल्याविना । सुटका तुझी होईना । दे हा टाकून हट्टीपणा । विवेक कांहीं करी मनीं ॥१८॥
 तें न माधवें ऐकिलें । हट्टासि ना सोडिलें । यत्न लोकांचे वायां गेले । त्यासी भोजन घालण्याचे ॥१९॥ शेगांवचा कुलकर्णी ।
 करुं लागला विनवणी । भोजनास चला सदनीं । अन्नाविण राहूं नका ॥२०॥ तेंही म्हणणें माधवाला । नाहीं पटलें तसाच
 बसला । समर्थाच्या सांनिध्याला । नाम घेत हरीचें ॥२१॥ रात्र झाली दोन प्रहर । तमें आक्रमिलें अंबर । निशीचा तो शब्द
 किर् । होऊं लागला वरच्यावरी ॥२२॥ आसपास कोणी नाहीं । ऐसें पाहून केलें कांहीं । कौतुक तें लवलाही । स्वामी
 गजाननांनीं ॥२३॥ रूप धरिलें भयंकर । दुसरा यमाजी भास्कर । आ पसरून माधवावर । धांवून आले भक्षावया ॥२४॥ तेणें
 माधव पळाला । घेऊन आपला जीव भला । धडकी भरली चित्ताला । छाती उडे धडधड ॥२५॥ बुडबुडा आला तोंडासी । शब्द
 फुटेना वाचेसी । ऐशा पाहोन स्थितीसी । समर्थे धरिलें सौम्य रूप ॥२६॥ आणि बोलले गर्जोन । हेंच कां तुझें धीटपण । तूं
 काळाचें भक्ष्य जाण । असाच खाईल काळ तुला ॥२७॥ त्याची चुणूक दाखविली । पुढची स्थिति जाणविली । तेथें पळायी नाहीं
 उरली । यमलोकांत जागा तुला ॥२८॥ माधव ऐसें ऐकतां । झाला विनयें बोलतां । यमलोकाची नको वार्ता । तेवढी माझी टाळा
 हो ॥२९॥ नको नको हें जीवित । द्या धाडून वैकुंठांत । हीच विनंति आपणांप्रत । महाराज माझी शेवटची ॥३०॥ यमलोकीं जें

दिसणार होतें । तें तुम्हीं दाविलें येथें । आतां या लेंकरातें । यमलोकीं धाडूं नका ॥३१॥ माझ्या पातकाच्या राशी । आहेत जरी बहुवशी । परी त्या जाळणें तुम्हांसी । नाहीं मुळीं अशक्य ॥३२॥ कांहीं सुकृत पदरीं होतें । म्हणून पाहिलें तुम्हांतें । संतभेटी ज्याला होते । यमलोक ना त्यासी ॥३३॥ ऐसें ऐकतां भाषण । समर्थें केलें हास्यवदन । महापतीता पावन । साधूच एक करिती कीं ॥३४॥ श्रीमन्नारायण नारायण । ऐसेंच माधवा करी भजन । जवळ आलें तुझें मरण । आतां गाफील राहूं नको ॥३५॥ किंवा अजून वांचण्याची । आस आहे तुला साची । ती असल्यास आयुष्याची । वाढ तुझ्या करितों मी ॥३६॥ माधव म्हणे गुरुराया । नको मला आयुष्य सदया । ओखटी ही प्रपंचमाया । त्यांत पुढां गोवूं नको ॥३७॥ तथास्तु ऐसें महाराज वदले । तूं जें मागशी तें मीं दिलें । आतां तुला नाहीं उरलें । जन्मास येणें भूमीवर ॥३८॥ ऐशा रीतीं दोघांचा । संवाद गुप्त स्वरुपाचा । झाला त्या वर्णण्या वाचा । नाहीं माझी समर्थ ॥३९॥ इहलोकीचें देहभान । माधवाचें निमालें जाण । कित्येक बोलूं लागले जन । उपवासें फिरलें मस्तक ॥४०॥ म्हणून वेडेचार करी । जनकल्पना नानापरी । उठत्या झाल्या त्या अवसरीं । त्या किती म्हणून वर्णाव्या ? ॥४१॥ असो माधवाचें देहावसान । समर्थासन्निध झालें जाण । चुकलें त्याचें जन्ममरण । गजाननाच्या कृपेनें ॥४२॥ असो एवया समयीं भली । समर्थासी इच्छा झाली । ती त्यांनीं निवेदिली । आपुल्या शिष्यवर्गातें ॥४३॥ वैदिक ब्राह्मण बोलवा । मंत्रजागर येथें करवा । वेदश्रवणें देवदेवा । आनंद होतो अतिशय ॥४४॥ पन्हें पेढे बरफी खवा । भिजल्या डाळीस मीठ लावा । एकेक रुपया तो द्यावा । घनपाठी ब्राह्मणातें ॥४५॥ ऐसें भाषण ऐकिलें । शिष्य विनवूं लागले । ऐसे वैदिक नाहीं उरले । या आपुल्या शेगांचीं ॥४६॥ सांगाल तो करूं खर्च । परी अडचण आहे हीच । ब्राह्मण मिळविण्याचि साच । आमचा उपाय यातें नसे ॥४७॥ महाराज म्हणाले त्यावरी । करा उद्यां तयारी । ब्राह्मण धाडील श्रीहरी । तुमच्या वसंतपूजेला ॥४८॥ मग काय विचारितां । अवघे हर्षले तत्त्वतां । झाली तयारी हां हां म्हणतां । रुपये शंभर झाले जमा ॥४९॥ सामान सर्व आणिलें ।

चंदनाचें उटणें केलें । आंत केशर कालविलें । तैसाच आणखी कापुर ॥१७०॥ दोन प्रहरचे समयाला । ब्राह्मण आले शेगांवाला ।
जे पदक्रम जटेला । जाणत होते विबुध हो ! ॥१७१॥ थाटांत वसंतपूजा झाली । ब्राह्मण मंडली आनंदली । दक्षिणा घेऊनी गेली ।
अन्य ग्रामाकारणें ॥१७२॥ संतांच्या जें मनीं येत । तें तें पुरवी रमानाथ । कमी न पडे यत्किंचित । ऐसा प्रभाव संतांचा ॥१७३॥
बंकटलाल प्रतिवर्षी । व्रत हें चालवी अतीहर्षी । अजून परी शेगांवासी । वंशज त्याचे करिती हें ॥१७४॥ हा दासगणूविरचित ।
गजाननविजय नामें ग्रंथ । साधकासी दावो पथ । विमलशा हरिभक्तीचा ॥१७५॥ श्रीहरिहरार्पणमस्तु ॥ शुभं भवतु ॥

॥ इति चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः ॥

श्री गजानन महाराजांच्या विलिमीजवळ बंकटलालाने काडी धरताच विलीम पेटली